

sisk Synspunkt naturligt, idet Delegationen gennem en saadan Bestemmelse vilde ophøre med at være det, den var tænkt som, nemlig en Handelsdelegation, og blive en regulær diplomatisk Mission. Dette vilde være ganske at forrykke hele Grundlaget for vore Forhandlinger og mødte derfor Modstand fra vor Side. Naar det i agitatorisk Øjemed er blevet sagt, at jeg af Hensyn til en herværende Gesandt skulde have modsat mig denne Bestemmelse, er det derfor ganske urigtigt. For yderligere at eliminere Delegationens erhvervsmæssige Karakter forlangtes Ret for den til ogsaa i andre Sager end Sager af handelsmæssig Natur at henvende sig til Regeringen. Endvidere skulde den, ligeledes i Lighed med Diplomater, have Ret til at føre Flag og Skjold. Nationalitetsrestriktion for de øverste Ledere eller de øvrige delegerede vilde man fra russisk Side ikke gaa med til, og Delegationens Medlemmer skulde ikke blot have Immunitet, altsaa Eksterritorialitet, men alle andre Fortrin, som gives de officielle Repræsentanter for de andre fremmede Regeringer, som Hr. Kergentzeff udtrykte det i et af sine Forslag. Endelig ønskedes en Bestemmelse om, at Delegationens Leder skulde have fri Adgang til Udenrigsministeren, en Detaille, hvorved yderligere skulde fastslaaes, at Delegationen er ganske ligestillet med alle andre diplomatiske Delegationer, der som bekendt kun har Ret til at henvende sig til de stedlige Myndigheder gennem Udenrigsministeriets Formidling.

Der vil ikke være Grund til at hæfte sig ved Detaillerne i hans Forslag, men det skal nævnes, at han bl. a. afviste enhver Tale om Tilbagegivelse af dansk Ejendom i Rusland og ethvert Erstatningskrav, idet dette og Mestbegünstigelsen efter hans egne aabne Udtalelser skulde være Løkkemad til Brug for Opnaaelse af en de jure Anerkendelse. Samtidig rejste han Krav om en Anerkendelse af Statshandelsmonopolet i Rusland.

Den Afstand, der saaledes aabenbarede sig imellem de to Landes Standpunkter, var saa stor, at Forhandlerne efter faa Dage blev enige om Nødvendigheden af at konferere med deres respektive Regeringer, og den danske Delegation rejste derfor hjem; der var da kun opnaaet Enighed om ganske faa og uvæsentlige Punkter. Herhjemme blev Sagen derefter gjort til Genstand for fornyede Overvejelser og Forhandlinger med Ruslands-Udvalget og Ressortministerierne, og efter af Kammerherre Clan, der havde

været bortrejst paa et Kurophold, var kommet tilbage, genoptoges Forhandlingerne den 22. September. I Mellemtiden havde Norge den 2. September sluttet en Overenskomst med Sovjetregeringen, en Overenskomst, hvorom der havde været forhandlet i mange Maaneder. Ved de 3 Dages Forhandlinger, som Kammerherre Clan henimod Septembers Slutning førte med Kergentzeff, viste det sig, at denne Gang paa Gang fremholdt den norske Overenskomst som Rettesnor. De Vanskeligheder, der da syntes at taarne sig op i Norge for Ratifikation af Overenskomsten, gjorde ham imidlertid mindre sikker; først da Ratifikationen var overstaaet, var hans og hans Regerings Standpunkt mere bestemt, og i et Brev til Kammerherre Clan af 17. Oktober, hvorved han meddelte sin Tilbagekomst til Stockholm fra en Rejse til Berlin, erklærede han, at hans Regering var ude af Stand til at undertegne en Overenskomst, der indeholdt mindre Fordele end den med Norge.

Imidlertid havde han paa sin Regerings Vegne stillet Forslag til den svenske Regering om Indledning af Forhandlinger om en Regeringsoverenskomst; den gældende svenske Overenskomst er som bekendt afsluttet mellem Svensk Eksportforening og Centrosojus. Da der var fremsat Formodning om, at det kunde vanskeliggøre Danmarks Udsigter for en Overenskomst, saafremt der først var naaet en Ordning ogsaa med Sverige, rettede Udenrigsministeriet en Henvendelse til Erhvervenes Ruslands-Udvalg, som derefter i en Svarskrivelse af 3. November udtalte, at hvis bedre erhvervspolitiske Betingelser ikke kunde opnaas end de, den norsk-russiske Overenskomst indeholdt, mente de dog, at Betingelserne efter disse Linier hellere burde antages, end at ingen Handelsoverenskomst skulde opnaas. Da Udvalget samtidig lagde stor Vægt paa, at en Overenskomst opnaaedes snart, mente Udenrigsministeriet, at der burde gøres endnu et Forsøg paa at naa en Ordning.

Den samlede Delegation genoptog da Forhandlingerne med Kergentzeff den 8. November. Straks i det første Møde erklærede Kergentzeff, at der ikke var Mulighed for nogen Overenskomst, hvis man ikke gik ind paa hans ovenfor omtalte Fordringer af politisk Natur. Efter at Statsministeren og jeg havde konfereret med Partiformændene, instrueredes Kammerherre Clan om at fastholde Modstanden imod disse Punkter. Erhvervsmedlemmerne af Delegationen bad imidlertid i et Brev